Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Keskiviikko 9.4.2025 klo 9.30—11.33

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Hilkka Kemppi kesk (4) (3, 5 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Ilmari Nurminen sd (1, 2, 5, 6, 7) (3, 4 osittain)
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Jari Koskela ps (1, 2, 4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Jaana Strandman ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (6, 7) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2024 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valmis
5.0

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraava muutos lausuntoluonnokseen:

Ed. Nurminen ed. Bergin kannattamana ehdotti, että kappale 5 muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta toteaa, että hallituksen toimet eivät edistä riittävästi Agenda2030 tavoitteiden toteutumista eikä valtioneuvoston selonteko esitä riittävällä tavalla hallituksen politiikan seurauksia sosiaali- ja terveyspolitiikan alalla. Hallituksen toimet ovat lisänneet pienituloisuutta ja syrjäytymiskehitystä Suomessa. Hallituksen työllisyystoimet eivät ole olleet onnistuneita, ja sosiaaliturvan leikkaukset ovat ajaneet ihmisiä aiempaa heikompaan asemaan. Valiokunnan saamat asiantuntijalausunnot ovat kautta linjan olleet kriittisiä. Niissä on tuotu esiin selonteon puutteita, kuten puutteet tietojen ajantasaisuudessa sekä se, ettei selonteko näytä tunnistavan meneillään olevaa hyvinvointiyhteiskuntamme murrosta ja käännekohtia. Selonteon tietopohja tulisi päivittää keskeisten kehityssuuntien osalta, tutkimustietoa on jo hyvin käytettävissä.”

Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Lisättiin kappaleen 7 loppuun seuraavat virkkeet:

"Pienituloisissa kotitalouksissa asuvien lasten määrä lisääntyi merkittävästi 1990-luvun jälkeen ja pysynyt suhteellisen samana 2000-luvulla (Itla: *Lapsiperheköyhyys datana*), mutta arvioiden mukaan määrä voi lisääntyä viimeaikaisten sosiaaliturvamuutosten myötä (Soste 14.11.2023: *Laskelmia maakunnittain hallituksen esittämien leikkausten vaikutuksista*). Valiokunta pitää tärkeänä toimia, joilla vähennetään lapsiperheköyhyyttä.

Ed. Forsgrén ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että kappaleen 10 viimeinen virke jaetaan kahdeksi virkkeeksi ja muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvosto seuraa sopeuttamistoimien yhteisvaikutuksia eri väestöryhmien toimeentuloon ja sosiaaliturvan kattavuuteen. Valiokunta katsoo, että viimeaikainen kehitys, etuusjärjestelmään tehdyt muutokset ja uusimmat tilastotiedot olisi tullut sisällyttää selontekoon.” Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Forsgrén varasi tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 9.4.2025 klo 15.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: Forsgrén, Pekonen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 13/2025 vp

Vastine HE 13/2025 vp StV 09.04.2025 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto (vastineen täyd.) A 4

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- valtiovarainministeriö, liite

Päätettiin pyytää hyvinvointialueilta arviot siitä, miten esitys muuttaa valvontaa alueilla sekä valtiovarainministeriöltä eriteltyä koostetta siitä, miten valvontatoiminnan on tarkoitus jatkua eri alueilla liittyen henkilöstövoimavaroihin ja toimitiloihin.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 14/2025 vp

Lisäselvitys HE 14/2025 vp StV 09.04.2025 Lounais-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue Asiantuntijalausunto A 5
Lisäselvitys HE 14/2025 vp StV 09.04.2025 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto B 6

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- Lounais-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue, liite

Päätettiin pyytää Lounais-Suomen aluehallintovirastolta selvitys työtaisteluperusteisten hätätöiden käytöstä vuodesta 2007 alkaen.

Päätettiin pyytää työ- ja elinkeinoministeriöltä lisäselvitys lakiehdotuksen hätätyötä koskevan sääntelyn valmistelusta ja sisällöstä.

Ed. Berg ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että kuullaan asiantuntijoita muiden pohjoismaiden (Ruotsi, Tanska ja Norja) käyttämästä sovittelumallista sote-alalla sekä kuullaan oikeuskansleria hätätyötä koskevasta sääntelystä. Ehdotus hylättiin äänin 9—7.

Vpj. Laiho ed. Sillanpään kannattamana ehdotti, että asiantuntijakuuleminen lopetetaan ja valmistava keskustelu käydään valiokunnan 10.4. pidettävässä kokouksessa. Ed. Berg ed. Nurmisen kannattamana ehdotti, että asiantuntijakuulemista jatketaan. Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 9—7.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 10.4.2025 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen